

OGLAŠAJTE V
NAJBOLJŠEM
SLOVENSKEM
ČASOPISU

★
Izvršujemo vsakovrstne
tiskovine

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVISEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

ADVERTISE IN
THE BEST
SLOVENE NEWSPAPER

★
Commercial Printing of
All Kinds

VOL. XXXIV.—LETO XXXIV.

CLEVELAND, OHIO, TUESDAY (TOREK), OCTOBER 9, 1951

ŠTEVILKA (NUMBER) 197

NOVI GROBOVI

JOSEPH HOCEVAR

Kakor smo včeraj poročali, je nedeljo zjutraj nagloma preminil Joseph Hocevar, samski, star bil 68 let in je bil doma iz fare Ambrus, odkoder je prišel v Ameriko pred 49 leti. Zadnja tri leta ni delal, preje pa je bil zaposlen pri River Smelting

Tukaj zapuščata brata Victorja in sestro Mrs. Mary Zajc, v stari domovini pa brata Louisa in Antona kakor tudi mnogo družinskih sorodnikov. Pogreb se vrši četrtek zjutraj ob 8.30 uri iz 441 Broadview Rd. v cerkev sv. Marije ob 9. uri pod vodstvom Zavarovalniškega pokopališča zavoda.

JOSEPH HARZAN

V soboto zvečer ob 9. uri je umrl na svojem domu na 19505 Beverly Ave., Maple Heights, Ohio, Joseph Harzan, star 57 let. Preje je živel na Clearaire Ave. Bil je član društva Carnation Tent, št. 1288 TM.

Tukaj zapuščata soprogo Angelo in sina Josepha. Pogreb se vrši v sredo popoldne ob 1.30 uri v pokopališču zavoda F. Ziem Co., 13633 Euclid Ave. v Crown Hill pokopališču. Članov društva je prešeno, da mu bodo zadnjo čast.

Združeni narodi—pomagajte Nemčiji!

apelira Adenauer

BERLIN, 8. oktobra — Kanadski zapadno-nemške vlade Konrad Adenauer je naslovil apel na Združene narode, naj sestavi mednarodni odbor, ki bo preučeval, da-li so možne svobodne volitve po vsej Nemčiji, tudi v zoni, ki je pod sovjetsko zasedbo.

Adenauer pravi, da rabi Sovjetska zveza v vzhodni Nemčiji policijske metode. Te metode naj prenehajo, da bo lahko celotni nemški narod združen na demokratični podlagi.

O tem apelu bodo uradno obveščeni tudi vsi štirje bivši zavezniki: Sovjetska zveza, Amerika, Velika Britanija in Francija.

Združena Nemčija—da se sprepreči oborožitev

V Berlin je prispela posebna sovjetska komisija iz Moskve, da pomaga nemškimi komunisti pri njihovi propagandi—tudi za združeno Nemčijo. V delegaciji so strokovnjaki iz sovjetskega zunanjega ministrstva. Komunistična ofenziva za združeno Nemčijo ima namen, da odvrne pozornost Nemcev o potrebi ponovne oborožitve, oziroma, da to oborožitev prepreči.

AMERIŠKI RUŠILEC POTOPLJEN

WASHINGTON, 8. oktobra —Mornariški oddelek je objavil, da se je potopil v korejskih vodah ameriški rušilec Ernest G. Small. Pri tem je izgubilo življenje devet mornarjev, 18 pa je bilo ranjenih. Nadaljnji podrobnosti mornarica ne objavljajo, le to je znano, da ni med žrtvami nobenega Ohijca.

Italija izvaja agrarno reformo; kmetje v Kalabriji dobe zemljo

ISOLA CAPO RISUTTO, Kalabrija, 8. oktobra—"Latifundia perdidere Italiam"—"Latifundije—veleposestva so ugonobila Italijo." To trditev so postavili že stari Rimljani, predniki današnjih Italijanov, ki so režim veleposestev dedovali od roda do roda. Italijanska vlada je začela z agrarno reformo. V Kalabriji bo razdelila približno 64.080 akrov 4900 družinam.

Sedanja italijanska vlada je določila kredit kake milijarde dolarjev, da izvede agrarno reformo. Kmetje, ki bodo dobili zemljo v last, jo bodo odplačevali v 30 letnih obrokih. Obroki bodo približno isti, kolikor je znašala sedanja najemnina za zemljo vzeto v zakup. Bivši lastniki bodo dobili odškodnino, katero jim bo plačala vlada. Višino te odškodnine pa bodo določili strokovnjaki iz posameznih pokrajin.

Vlada je začela z agrarno reformo v provinci Kalabriji ki kakor škornj moli v morje in tvori s Sicilijo na nasprotni strani znano morsko ožino. Razdeljena zemlja je neobdelana. Ideja agrarne reforme, izvedena v praksi, bo tako pomnožila italijansko kmetijsko produkcijo, ker bodo novi mali posestniki to zemljo tudi kultivirali.

Sedanja vlada hoče izbiti dno komunistični propagandi, ki je dokazovala in večinoma pravilno, da ima en odstotek od 77.000 italijanskih zasebnih lastnikov 42% vse zemlje v svojih rokah. Pred dvema leti so kmetje začeli z upori in je prišlo do krvoprelitij s smrtnimi izidi.

Koliko bo vsakdo dobil in kakšne so njegove socialne razmere, dokazuje tale konkretni primer: Bruno Ranieri je prišel prvi na vrsto pri delitvi; dobil je 15 akrov. Izjavil je, da je zelo srečen, da je dobil zemljo, ki bo odslaj njegova, da je zemlja dobra in da prometne razmere niso slabe.

Ko je Ranieri sprejel z listino nakazano mu zemljo v last in jo obdeloval, je bila prisotna tudi njegova žena, poleg nje pa je stalo 8 otrok—štiri fantje in štiri dekleta.

Spomnite se svoje borbe za svobodo

NEW YORK, 8. oktobra — Iranski predsednik vlade Mossadegh je prispel v New York, da brani stališče Irana zoper angleško pritožbo v znanem sporu radi petroleja.

Mossadegh je takoj na letališču podal izjavo, v kateri je podčrtal ameriško borbo zoper Britance za časa vojne za neodvisnost. Med sedanjo iransko akcijo in med sedanji borbo mi Amerikancev, je mnogo sličnosti. Oba naroda, Amerikanci preje, Iranci sedaj, gresta za tem, da odvzeta okrove gospodarskega in političnega imperalizma.

Mossadegh je valil krivdo na nizko socialno stanje Irana predvsem na Britance, ki so do bivali sto in sto milijonski letni profit iz iranskega bogastva in ga vtaknili v svoj žep, na drugi strani pa so postavljali v Iranu le vlade lutk.

Vaje za Cankarjevo igro

Nocoj ob osmih se vršijo vaje za igro, ki jo vprizori dramatično društvo Ivan Cankar v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave. Prosi se vse, ki imajo vloge, da se gotovo udeležijo.

Evropa se giblje vse prepočas

PARIZ, 8. oktobra — Francoski predlog, da naj se skupno upravljata premost in jeklo zapadne Evrope, je bil sprejet po delegacijah posameznih držav. Toda ta sklep bi moral odobriti posamezni parlament, kar se še ni zgodilo. Francija upa, da bo prišlo do odobritve tega važnega sklepa po odgovornih narodnih predstavništvih prizadetih držav vsaj v prihodnjih mesecih.

Tudi drug načrt, da se osnuje enotna evropska armada, je žal ostal le še načrt.

Ameriški zastopniki v Evropi so intervenirali ponovno za uresničenje teh načrtov, ki so nujno potrebni, da se izvedejo, če naj bo skupnost in obramba zapadne Evrope dejstvo. Amerikanci so opozarjali na milijarde, ki so prišli v Evropi od leta 1948 iz Amerike. Naj tudi Evropejci od svoje strani dajo svoje, naj pristopijo k sodelovanju in naj odpravijo omejitve v trgovini in barikadah obmejnih carinskih postaj.

Tudi evropski diplomatje so v principu sprevideli potrebo omejenih organizacij. Njihove odgovorne vlade pa še niso izvedle potrebnega glasovanja v narodnih zastopstvih. Niti ena od prizadetih držav ni še ratificirala ne sprejetega sklepa o skupni upravi premoga in jekla niti o ustanovitvi enotne zapadno-evropske armade.

HARRIMAN V PARIZU

PARIZ, 8. oktobra — V Parizu se nahajajo posebni Trumanov odposlanec Averell Harriman, ki se je sestel z zastopniki Francije in Velike Britanije, ki so v izvršilnem odboru, ki ga je izbrala zadnja seja držav Atlantskega pakta v Ottawi. Ta odbor naj določi način in sredstva, kako naj se gospodarsko podpre program za oborožitev zapadne Evrope in koliko naj k temu prispeva vsaka država.

Prihodnji mesec bo konferenca držav severno Atlantskega pakta v Rimu in naj bi se ji predložil dokončni načrt, koliko mora vsaka članica prispevati k skupni oborožitvi.

\$700 MILIJONOV ZA ITALIJO

RIM, 7. oktobra—Po poročilih lista "Giornale di Italia" je dobil predsednik vlade De Gasperi ob priliki svojega obiska v Washingtonu od Zedinjenih držav zagotovilo, da bodo dale Italiji \$700.000.000 kot svojo gospodarsko in vojaško pomoč.

METODISTI PROTI KOMUNIZMU

PHOENIX, Ariz., 8. oktobra—Konvencija metodistov je sprejela resolucijo, da metodistični pastirji in laični pridigarji ne smejo biti člani nobene komunistične organizacije in da ne smejo nuditi nikake pomoči organizaciji, ki bi bila blizu komunistične fronte.

TELEVIZIJA BO NADZOROVALA KAZNJENCE

HOUSTON, Tex., 8. oktobra — Paul Franklin se peča z mislijo, da bo uporabil televizijo v vsej njeni kapaciteti v prostorih tukajšnje mestne jetnišnice. Televizijski sistem bo razporedel po vseh celicah, sprejemniki pa bodo postavljeni v vseh uradih.

Paul Franklin je nadzornik policijske obveščevalne službe.

Jetniki torej ne bodo v stanju pregnati niti eno muho, ne da bi televizijski aparat zabeležil vse, kar jetnik dela in govori.

Če se ta sistem obnese in prenese na vse jetnišnice Amerike, bodo jetniki v rešnici zaprti.

Frank Belaj napaden in oropan v trgovini

Mr. Frank Belaj, ki zadnjih 40 let vodi poznano trgovino z možko in deško opravo na 6205 St. Clair Ave., je bil včeraj dopoldne napaden in močno poškodovan, nato pa oropan v svoji trgovini.

Mr. Belaj se je sam nahajal v trgovini, ko je vstopil neki možki, star okrog 50 let, in vprašal po jopiču, sličnemu enemu v oknu. Ko se je Belaj pripognil, da bi ga vzel iz nekega predala, ga je lopov udaril s topim predmetom po glavi, da se je onesvestil. Ko se je zavedel, je spoznal, da je ropar vzel \$55 iz registra in \$10 iz njegovega žepa. S težavo se je spravil v stanovanje nad trgovino, odkoder je bil poklican zdravnik, ki je izjavil, da ima Mr. Belaj prebito lobanjo in bo moral nekaj dni ostati v postelji.

EKSTREMISTI IZGUBLJAJO V FRANCIJI

PARIZ, 8. oktobra — V Franciji se vršijo pokrajinske volitve (v distriktih). Prvi izidi kažejo, da nazadujejo skrajni levičarji komunisti, kakor tudi skrajni desničarji De Gaullisti, da pa pridobiva sedanja vladna koalicija zmerne sredine pod predsedstvom proameriško orientiranega politika Rene Plevana.

Princezinja Elizabetha sprejeta v Kanadi s kraljevskim pompom

MONTREAL, 8. oktobra — Prihod britanske princezinje in prestolonaslednice Elizabete ter njenega moža Filipa je bil proslavljen v mejah anglo-britanskih tradicij od Kanade ter visokim posetnikom primerno. Goste je pozdravil maršal Viscount Alexander, generalni guvern Kanade. Pet bojnih ladij je patruliralo v razdalji kakih 300 milj ob obali Atlantika za slučaj, če bi prišlo v tem območju do kake motnje. Do pristanka so letalo, s katerim sta potovala britanska gosta, spremljala britanska in kanadska letala.

Letalo s potnikoma je vodil stotnik Oscar P. Jones, ki je v svojih 34-letih pilotiranja prevozil čez 3.000.000 milj zračnih prog. V letalu je sicer prostora za 60 potnikov, v njem pa sta bila princezinja Elizabeta in njen mož Filip sama.

V duhu britansko-kanadske tradicije je pri takih obiskih, da potujejo člani kraljevske britanske hiše z ladjo. Ker pa je pravočasen odhod z ladjo motila bolezen kralja Jurija VI. in ker ni več kazalo spremeniti na-

V produkciji obrambe nekaj šepa; če ne bo načrta, obramba propade

Novo odkritje glede Adamičeve smrti

Poročilo "United Pressa" iz New Yorka javlja, da je privatna preiskava, katero vodi bivši pomožni justični tajnik Zedinjenih držav O. John Rogge, ki je pravni svetovalec Jugoslavije v Ameriki, odkrila, da je imel pisatelj Louis Adamič dve rani v glavi. Eno rano, da je povzročila krogla iz puške, ki je bila najdena na Adamičevih kolenih, druga pa da je bila zadana z nekim neugotovljenim predmetom.

Po izjavi teh preiskovalcev odkritje druge rane, katere ni povzročila krogla iz puške, izključuje, da bi bil Adamič izvršil samomor, ker ni mogoče, da bi si bil to rano sam zadal, bodisi pred ali po strelu v glavo.

Oblasti države New Jersey, ki so Adamičovo smrt formalno označile za samomor, niso glede novega odkritja podale nikake izjave.

V zvezi z gornjim poročilom je clevelandski dnevnik "Plain Dealer" priobčil obširen intervju z Janko N. Roggem, v katerem so bile v amerškem tisku prvi objavljene podrobnosti o groznjah, ki so bile izrečene Adamiču, kakor je Rogelj to opisal v članku, ki je bil nedavno priobčen v "Enakopravnosti."

Pogajanja na Koreji se obnovijo

TOKIO, 8. oktobra—General Ridgway se je sporazumel z komunisti, da bo kraj, kjer se bo do nadaljevala pogajanja o primirju na Koreji, vas Panmun-gon. Po vsej verjetnosti se bodo razgovori začeli še danes.

Mošt in grozde

Ako si nameravate nabaviti grozde ali mošt, vam lahko v zadovoljstvo postrežejo pri Nottingham Winery na 17721 Waterloo Rd., kjer imajo tudi fine sode od žganja.

UNIJA CIO KAŽE DIREKTORJU WILSONU HUDE NEDOSTATKE

WASHINGTON, 8. oktobra—"Ameriška obrambena produkcija zaostaja in vzbuja zaskrbljenost. Ni pravega načrta; v produkciji je polno pomanjkljivosti in pogrešk. Sestaviti je celoten načrt, da se ne znajdemo v naših obrambenih naporih pred polomom." Tako svari delavska unija CIO direktorja za narodno mobilizacijo Wilsona. Ker ni strogo premišljenega načrta, se troši po nepotrebnem delovna moč in strokovna usposobljenost. Pojavila se je brezposelnost in pomanjkanje surovin, pa tudi gotovega materiala, kar vse je spočasnilo obrambeno produkcijo.

Zaskrbljenost vzbuja dejstvo, da se je obrambena produkcija spočasnila že v samem začetku. Če bo šlo tako naprej, bo podminirana naša lastna moč, kakor tudi moč svobodnega sveta, kateremu moramo priti na pomoč.

Predvidena produkcija, kakor si jo je zamislil direktor Wilson za posamezno dobo, je v zaostanku najmanj tri do šest mesecev. Kar bi se moralo doseči že v tem času, kakor je to bilo predvideno, je odloženo na drugo polovico leta.

Ne moremo izpolniti svojih obveznosti v tej kritični dobi svetovne zgodovine.

C.I.O. priznava Wilsonu, da je odkrit in pošten; priznava, da so se pojavile napake. Delavska unija C.I.O., ki je z dušo in telesom pri izvajanju programa narodne obrambe, stavlja konkretno predloge, kako odpraviti nedostatke. Kar se je dalo v obrambene namene in ameriški oboroženi sili, je komaj 4% ameriške produkcije več, kakor pa je to bil slučaj pred vojno na Koreji.

CIO ZA SPREMEMBO POLITIKE O MEZDAH

WASHINGTON, 8. oktobra — Predsednik C.I.O. Philip Murray se je zavzel za povišanje mezd za člane njegove unije, ki delajo v jeklarnah. Predvideni povišek 4 cente na uro kot ga hoče imeti urad za stabilizacijo mezd, je preizek. Najmanj bodo morali priznati 10-centni povišek na uro. Treba je vzeti v obzir stroške preživljanja in pa povišanje mezde delavcem v strokah, ki so ozko povezane s produkcijo jekla, kot na primer v premogovnikih.

Zakaj je bil Bradley v Tokiju?

WASHINGTON, 8. oktobra — Republikanski senator Alexander Wiley, ki je svoječasno z vsemi sredstvi podpiral generala MacArthurja in njegovo politiko, pojasnjuje obisk generala Bradleya pri generalu Ridgwayu takole:

General Bradley je šel h generalu Ridgwayu, ker je ta začel hoditi po potih, ki jih je nedavno tega ubral general MacArthur glede ameriške politike na Daljnem vzhodu. Zato je šel v Tokio general Bradley, da odvrne sedanjega vrhovnega poveljnika Ridgwaya od njegovih potov in namer.

MOSSADEGH V NEW YORKU

NEW YORK, 8. oktobra—Za danes popoldne se pričakuje prihod iranskega ministrskega predsednika Mossadegha, ki bo zastopal Iran v anglo-iranskem petrolejskem sporu. Mossadegh je potoval preko Rima, kjer se je tudi ustavil.

Posledica pogodbe z Japonsko

SAN FRANCISCO, 8. oktobra —Tukajšnji ribiči, ki lovijo predvsem tunje, so že ob priliki, ko se je sklepala mirovna pogodba z Japonsko, opozarjali na dejstvo, da je ribištvo na Japonskem prvo na svetu in da bo močno konkuriralo ameriškim ribičem. Zatehtali so zaščitno carino—da se naloži uvozu japonskih rib v Ameriško visoka tarifa. Ta določba je odpadla in ni prišla v pogodbo.

Japonski ribiči so preplavili ribiški trg in nudijo ribe po ceni, da domačini ne krijejo niti stroškov. Lastniki tovarn za konserviranje rib so skušali izkoristiti to priliko in nakupit idomače tunje po diskirani ceni. Ribiči so to odklonili in dali ribe prebivalstvu za vsako ceno.

Komunistično Kino je priznati

LIVERPOOL, Anglija, 8. oktobra — Vodja levičarskega krila v delavski stranki Bevan je v svojem volilnem govoru trdil, da mora Zapad priznati komunistično Kitajsko ali pa gre na pota razdejanj.

Če se ne prizna komunistična Kitajska, potem bomo storili isto napako kot se je storila leta 1918, ko se ni priznalo japonsko stanje, povzročeno po sovjetski revoluciji. Konservativci so bili odgovorni, da je bila Rusija leta 1918 izolirana. Konservativci hočejo izolirati Kitajsko na isti način v letu 1951 kot so Rusijo leta 1918.

PROTIKOMUNISTIČNI UKREP VLADE

LONDON, 8. oktobra — Britanska delavska vlada je ukazala upravi Soviet Moritora, ki razširja vesti, ki jih daje Moskovski radio, naj preneha s svojim delovanjem v Londonu.

Zastopnik Moritora je samo dejal, da jim je delavska vlada preprečila delovanje brez vsakega pojasnila.

Zastopnik britanskega zunanjega ministrstva pa je dejal, da je bilo sovjetsko poslanstvo v Londonu že popreje obveščeno, kaj se namerava storiti od strani britanske vlade; to pa kot protiukrep, ker so tudi Britanci v Moskvi ovirani v svojem delu in gibanju po sovjetskih oblastih.

ANGLEŠKI KRALJ IZVEN NEVARNOSTI

LONDON, 7. oktobra—Zdravniško poročilo pravi o zdravstvenem stanju na pljučih operiranega britanskega kralja Jurija VI. kratko: "Kralj se nahaja izven vsake nevarnosti."

Anton S. Pirc:

PO AFRIKI

Raziskovalec Nino del Grande govori o delu ekspedicijskega četa med drugimi redkimi živalmi iskala tudi gorilo, tako-

Član naše odprave profesor ... mi je razlagal, da go- ... prvica omenja Hano, karta- ... pomorščak in da potem ... leta stoletja ni bilo več ... o tej največji človeški ... Gorila ima presenetljivo ... s človekom: Ima ena- ... šteto kosti, iste mišice, ... trideset zob, precej tako ... je brez repa. Pogovarjava ... o tem, da je pravzaprav o ... malo znanega, čeprav ... že nad sto let, odkar je ... leta 1847 objavil prva ... o njem. O gorili kroži ... legend. Tako naj bi bil ... v stanju zviti jokleno cev ... ali pa svojemu nasprot- ... s udarcem pešči razbiti lo- ... pa. So pa še mnogo bolj ... pripovedke, ki si jih za- ... ob jezeru Kivu s šepet- ... ponavljajo.

Medtem mineva noč. Mi smo ... v obliki visokega drevesa ... gnezdo, ker upamo, da ... v višine lažje opazovali ... v življenju gorile. S ... jočinim se dnevnem grem s ... operatorjem v pra- ... Ne sme nas biti preveč, ... bi sicer povzročali preveč ... Vegetacija je izredno ... in le s težavo se bomo ... za sledom gorile ali ... uporabljali hodnike, ki so ... izsekali skozi goščavo. Ko- ... ni luč polne lune se blešči ... ogromnimi obršami in v ... nam zrak prinaša ostre ... v zadržane glasove, ta- ... da šele sedaj pojmuje ono ... v svojstveno, ki je vtele- ... v pragozdu. Zavedamo se, ... bo lov na gorilo trajal štiri- ... dni, morda štiri tedne. ... Gorila izumira in je zaščiten. ... naša dovolilnica se glasi na od- ... enega odraslega samca.

Kdor odstrelí več kakor mu je dovoljeno, mora brezpogojno plačati dvajsetstisoč belgijskih frankov in je povrh še izgnan iz belgijskega Konga, tudi če dokaže, da je ubil v samoobrambi. Zato vemo, da nas čaka težko delo. Morali bomo postavljati zasede in pripravljati moramo biti na brezkončna zasledovanja, preden nam bi končno uspelo, da osamimo starega samca od skupine in streljati bomo smeli šele, ko bomo popolnoma zanesljivo vedeli, na kaj, streljamo. Čeprav smo oddaljeni stotine milj od vsake civilizacije, vendar ne smemo dovoljenja zlorabiti. Telegraf pragozda, bobni, kresovi delujejo zanesljivo.

Mesec je izginil in dan se poraja s hladom jutranje ure. Pod drevesom stoji pigmejci, ki nam bodo služili za vodiče in polglasno debatirajo. Potem pa, ko blede sončni žarki prebijajo meglo, ki še leži v dolinah pragozda, slišimo zbor hreščočih, skoraj človeških krikov: Gorile pozdravljajo sonce!

Hlad in utrujenost me obvladajo, da bi najraje zaspal, toda pigmejci kličejo in hitro moram zbuditi operatorja, da pripravi svoje stvari za pot.

Skrivnostni molk prekine nenadoma šum pokajočega bambusa, podobno streljanju brzo- strelke. Potem je tiho. Po dolgem času čuden zvok, kakor bobnanje v počasnem taktu. Kljub največji pozornosti ne morem dognati, kdo ta zvok povzroča. Ničesar ne moremo opaziti, čeprav so gorile v neposredni bližini.

Pritlikavi pigmejci se plazijo čez lepljive korenine in gnijoče listje in jaz jim sledim, kakor pač morem in znam, do roba majhne jase, ki je pogreznjena v poltemno luč. Nekoliko trenutkov je vse mirno; spet slišim pokanje vej in korake po suhem listju. Ob robu jase zagledamo gorilo velikana, s ko- žuhom pokriti stvor, star zma-

ličen obraz s človeškimi očmi, ki se zvedavo ogledujejo. Po- časi, oprezno se dvigne žival do vse svoje višine. Z eno roko se oprijema lijan, z drugo pa se pri orptem gobcu tolče po obra- zu, v presledkih, kakor da po- sluša odmev tok, tok ... iz gozda. Mogočna slika!

Naenkrat se pridruži prvemu še en gorila. Prvi se spusti na vse štiri in se obrne k došlecu. Imam vtis, ko da se živali med seboj pogovarjata in razgreta fantazija mi slika legendarno preteklost človeških pradedov. Zdi se mi, kakor da se premi- kajo ustne ene živali, medtem ko druga pazljivo posluša. To- da ta nepozabna slika ne traja dolgo. Iz doline zaslišimo neko divje kričanje, ki ga odmev še pojačava. Obe gorili vstaneta na zadnji nogi in skušata dognati vzrok truščja. Nenadno pa se udarita po prsih in izgineta ko da jih je gozd požrl.

Počasi nadaljujemo pot pod obokom lijan in tropskega rast- linstva. Ta obok je tako gost, da ne propušta kaj prida svet- lobe. Vsakih nekaj minut po- glavar pritlikavcev voha in pre- iskuje zrak, nato me pogleda in z nepogrešno gotovostjo hodi za sledom, ki je zame popolno- ma nevidna.

Odkrili smo dva metra viso- kega samca gorile in že osem dni so pigmejci na njegovem sledu. Na stotine goril živi v tej gozdni oblasti in povsod se križajo in mešajo njihovi sle- dovi. Toda Mahaji, osiveli po- glavar pritlikavcev, ne izgublja sledu živali, katero smo izbrali. Vsako jutro, po slabih prespani noči na spolzkih koreninah pod lijanami, s katerih kaplja ro- sa, mali možakar preskuša zrak in nas pelje naravnost na me- sto, kjer je gorilja družina pod vodstvom moža prenočila. Sku- pina se nikoli ne vrača na en- krat uporabljeno prenočišče, temveč si vsak večer poišče no- vo nočišče, navadno v podnožju kakega drevesnega velikana.

Toda pragozd, v katerem žive gorile, je pravi pek. Zrak je redek v tej višinski legi dva ti- soč metrov in tropsko sonce ne more predreti goste strehe trop- ske vegetacije. Tako vlada v tem svetu gnilobe in trohnobe neka čudna mlačna vlaga. Ho- dimo in hodimo, pri tem nas pa muči težko dihanje in sree bije glasno ko težak zvon. V ušesih šumi. Čakamo na ugodno pri- ložnost, da se spoprimeemo z našim gorilom.

Medtem pa nam trnje v zele- nem somračju trga obleko in ko- žo, lijane nas zadržujejo in nas davijo. Pik koprivastih rastlin povzroča vročino, žužel- ke nam lezejo v nos in usta in

vsak čas se noga pogrezné v blatu, kjer mrgole ostudna bi- tjata.

Trudim se z vso silo, da zdr- žim ta strahoviti napor, kar mi za silo uspeva. Toda Bob, moj filmski snemalec, pada včasih kakor razbit na preprogo od- mrlega listja. Štirje pritlikavci, ki so mu dodeljeni, ga gledajo z velikanskim začudenjem v o- čeh, neverjetno podobnim opič- nim. Stiskajo se okrog njega, ne da bi si upali v svoji nerodno- sti dotakniti se ga, gledajo drug drugega in na koncu se zazro v nebo, ko da od zgoraj priso- jo pomoč za belokožca, ki ima dovolj poguma, da se je podal v pragozd, v katerem pa deset- krat na dan izžepan omaguje.

Vsak večer se ustavimo pred sončnim zahodom in pigmejci nam pripravijo iz vejevja leži- šče, na katerem prespimo noč, zaviti v volnene odeje. Ognja ne smemo kuriti, da ne splašimo gorile. Hranimo se z mrzlimi mesnimi in sadnimi konzerva- mi, žejemo gasimo s požirkom motne vode. Za mizo nam služi domača preproga iz trstja.

Po skromni večerji sedim utrujen, ne da bi si smel privo- ščiti cigareto, poleg Mahaja in poslušam zgodbe iz pragozda, ki jih mož v jeziku kisuaheli pol- glasno mrmra.

Noč prinaša mehko, belo me- glo, ki vse zavije. Težko se je privaditi na spanje v prosti na- ravi, kadar z listja kaplja in hladna mokrota odejo prepaja. V prvih nočeh me je mučil še nek poseben čuden nemir. Imel sem občutek, ko da se nevidne roke iztegujejo iz pragozda in me grabijo ... in v tej nape- tostnosti so možgani vsak šum v mnogokratni moči prenašali, da sem se nešteto krat oznojen bu- dil.

Kmalu pa je strašna utruje- nost prevladala vse nepotrebne občutke strahu. Ko sem pojedel zadnji zaloga, sem se že umak- nil na vlažno listnato odejo in trdno zaspal. Včasih sem še malo pomislil na zapuščeno ta- borišče in na tovariše, ki so ostali tam, toda utrujenost ni dovolila, da bi spominil in hre- penenja oživel.

Stirinašni dni smo blodili po strmih pobočjih pragozdov Buh- mude, po bregovih in soteskah, lezli po grebenih in preskakova- li razpoke. Z raztrganimi obla- čili smo se vlačili skozi pokra- jino skoro neverjetne prvotno- sti.

Naša skupina goril se ne od- daljuje od vulkanskega stožca, ki se dviga sredi pragozda Buh- mude. Ona ne zapuša znane ji pokrajine. Zdaj tudi vemo, da so v skupini mogočen samec, tri samice, mladi samec in dva mla- diča. Družina si pripravila

skupno ležišče iz listja pod ka- kim velikim drevesom, ne da bi pri tem gledala, da je zaščiten pred dežjem. Opazovali smo sre- čanja z drugimi, tujimi gorila- mi. Tedaj smo imeli vtis, da ve- liki možakar brani svoje samice. Snoči pa smo videli, kako je stari paša po ogorčeni borbi pre- ginal mladega samca.

Obnašanje starega možaka proti nam je težko opisati. Ne- dvomno nas je često opazil. En- krat nam je celo odprto poka- zal svojo nejevoljo. Potem, ko je obrnil proti nam in strašno rjovel, pri tem pa je otepal z dolgimi rokami, kakor da nas hoče premagati.

V prisposobi z drugimi se- salci kažejo gorile nezamenljive posebnosti. Žival roparica se v splošnem boji človeka. Tudi pri- mitivna človeška plemena se bo- je civiliziranih. Mogoče je, da se gorila nahaja nekeje v sredini med obema primeroma. Nihče ne ve, kje je meja med razu- mom in nagonom. Osebnost sem prepričan, da gorila ničesar ne stori čisto nagnosko, temveč da vsakokrat o trenutnem položa- ju razmišlja in potem postopa po lastnem preudarku.

Sestnajstega dne popoldan se nahajamo nasproti strmemu po- bočju. Ker je redko poraščeno, vidimo kakih petdeset metrov daleč. Gorile so malo prej naglo prečkale potok v sotesmi in se ustavile na tem pobočju. Zaba- vajo se s trganjem bambusovih mladik, iz katerih izsesavajo sok.

V naglici razložim Mahaju, da bi zdaj mogli izzvati samca k boju, ker domnevam, da bodo samice in mladiča zbežali, med- tem pa se bo možakar postavil v bran.

Mahaju sem predlagal, naj bi svoje ljudi poslal proti vrhu hriba, da bi oddelili možaka od družine.

Mahaji zamišljeno gladi svo- jo sivo bradico, menja nekoliko besed z enim svojih ljudi in se dvigne v polno svojo višino sto- štiridesetih centimetrov. Potem skliče svoje podložnike. Dva- najst golih, na videz krhkih bi- tij, oboroženih z liliputanskimi kopji, se zbere okrog njega. Njihovo edino oblačilo je antilo- pin rog, ki jim visi na vrvičih okrog vratu. Iz njega vzamejo včasih malo črnega tobaka ali pa neke temne kroglice, katere pohlepno požirajo. To so nena- vadni ljudje. Vse te dolge dni nisem opazil, da bi uživali ne- kaj hrane razen teh tem- nih kroglic, kake korenine in listje, podobno solati. Izgledajo slabo- tni, imajo pa jeklene mi- šice. Potujejo dan za dnevom molče in neumorno skozi brez- potne pragozdove in so vedno

daleč pred zasopihanim bel- cem.

Mahaji je očitno zadovoljen s svojimi vojščaki. Pove mi, da je vse v redu in moj načrt sprejet. Med ljudi razdelimo bobenčke, piščali in prazno pločevinasto posodo, s katerimi bodo v odlo- čilnem času delali trušč. Majh- ne postave izginajo v visoki tra- vi. Mahaji ostane s svojim drobnim kopjem pri meni, Bo- bu pa kljub njegovemu godr- njanju zapovem, da gre s pig- mejci.

Pozorno gledava za krdelom, ki se v ovinku pomika naprej. Napredovanje majhnih črnih postavc lahko samo slu- tiva, ker v travi samo tu in tam katero zagledava. Počasi se bli- žajo gorilam. Ko so končno do- speli v primerno oddaljenost, iztisne Mahaja iz grla renčec živžig leoparda, ki v pragozdu ograža življenje malih goril.

Lomljenje bambusovih mla- dik je hipno prenehalo. Samec se v trenutku vzpne na zadnji nogi in pazljivo oprezuje v na- šo smer. Da bi njegovo pozor- nost odvrnila od krdele pigmej- cev, rjoveva iz vsega grla. Sa- mice in mladiča beže, možakar pa je ostal na mestu, da varuje njihovo umikanje. V tem hipu se začne peklenški koncert. Kri- ki, živžiganje, bobnanje, ropot — in četa pritlikavcev se hra- bro vrine kot klin med gorilo in njegov harem. Samec okleva. To oklevanje traja nekoliko se- kund, potem pa se začene po pobočju navzdol proti nama, glasno rjoveč in udarjajoč se z ogromnimi pestmi na prsa. Gledam ga pred seboj na dvaj- set metrov v vsej njegovi vi- šini in iz risanice kalibra 10,75 mm streljam v njegovo srce.

Imam pa nesmiseln občutek, da nisem zadel, ker žival teče na- prej, naravnost proti meni, in njene oči so široko razprte, iz njih pa gori neizrečno sovraš- tvo. Dvignem puško za drugi strel, toda Mahaji me z vso silo potegne stran, ravno se pravo- časno, da se izognem padajoči masi. V razburjenosti sem po- zabil, da mora truplo že zaradi svoje teže priti navzdol, tudi če je žival smrtno zadeta.

Gorila obleži nepremično ob potoku. Mahaji je popolnoma miren in se zadovoljno muza. Na pobočju pa traja peklenški koncert dalje. Bob strelja ne- prenehoma v zrak. Tako bodo preprečili družini vrnitev.

Mogočni roki ustreljenega go-

rile razpnemo in ju privežemo med dve drevesi. Tako se odraža človeška opica pred temnim ozadjem majhne dolinice v vsej veličini svoje postave. Gospodar pragozda je končal svoj dolg življenski dan. Zdaj visi tam in čaka, da ga strokovnjak pripra- vi za muzej. Ob njem izgledajo pigmejci še manjši.

Kurir je odbrel k našim znanstvenikom v taborišče. Vem, da bodo hiteli pri luči bak- kel celo noč, da pridejo čimprej. Oni morajo žival izmeriti, da olajšajo njeno restavracijo za muzej, morajo narediti mavče- ve odlitke obraza, rok in nog, sleči morajo kožo in jo konzer- virati. Srce, možgani in deli trupa se morajo v raztopini for- malina ohraniti za poznejša raz- iskovanja v laboratoriju.

Pigmejci so prišli k meni. Z rokami se tolčejo po trebuhu, pa se brž zadovolje, ko jim re- čem, da bodo morali na veliko po- jedino še malo počakati. Okrog gorile so prižgali ognje, ob katerih za spremembo pra- žijo svoje koreninice.

Naglo se je spustila noč. Sko- zi splašeni pragozd gredo opo- zorila: Tok, tok, tok, tok ... in votlo godrnjanje.

Že prihajajo z vseh strani drugi pritlikavci. Z nekim spo- štovanjem se bližajo mrtvemu gorili in mu izpuljo po eno dla- ko iz roke, sedežu moči. Gozd nudi v odsevu rdečih tabornih ognjev sliko iz bajk. Oster duh gorile, mešanica med vonjem človeškega znoja in divjadi mi povzroča slabost, koprivnica me peče na nogah in rokah, opras- kane rane skele. Pa kaj zato, kljub temu poje v meni velika radost ...

"Lovec"

STOPNICE NAPRODAJ

PRODA SE HISNE STOPNICE, 25" VIŠOKE IN 55" DOLGE.

Pokličite IV 1-8722

ALI KASIJATE?

Pri nas imamo izborno zdravilo, da vam ustavi kašelj in prehlad. MANDEL DRUG CO. Lodi Mandel, Ph. G., Ph. C. 15702 Waterloo Rd. - IV 1-9611

Barvar-dekorator

IN ŽENA, OBA ZAPOSLENA, IŠČETA STANOVANJE S 4 ALI 5 SOBAMI. Pokličite po 5. uri zvečer. PO 1-3351

HIŠE NAPRODAJ

Hiša za eno družino

6 velikih sob, vse moderno ure- jeno; fornez na plin, cementiran dovoz, garaža za 2 avta; vse ugod- nosti in v lepem kraju v Notting- hamu. Zelo dober nakup. Za podrobnosti pokličite IV 1-2578

DELO DOBIJO MOSKI

DRILL PRESS

OPERATORJI

(LARGE SINGLE SPINDLE)

LO-SWING OPERATORJI

SURFACE GRINDERS

DRILL PRESS

OPERATORJI

(MULTI-METCO TYPE)

TOOL CUTTER GRINDERS

PRESS POMOČNIKI

INSPEKTOR

(QUALITY CONTROL & CHECKER)

MEHANIČ

(IZURJEN V DYNAMATIC ROOM)

1. in 2. šift —

Dobra incentivna plača takoj od začetka.

THE OLIVER

CORPORATION

19300 EUCLID AVE.

ZAVAROVALNINO

proti

ognju, tatvini, avtomobilskim

nesrečam, itd.

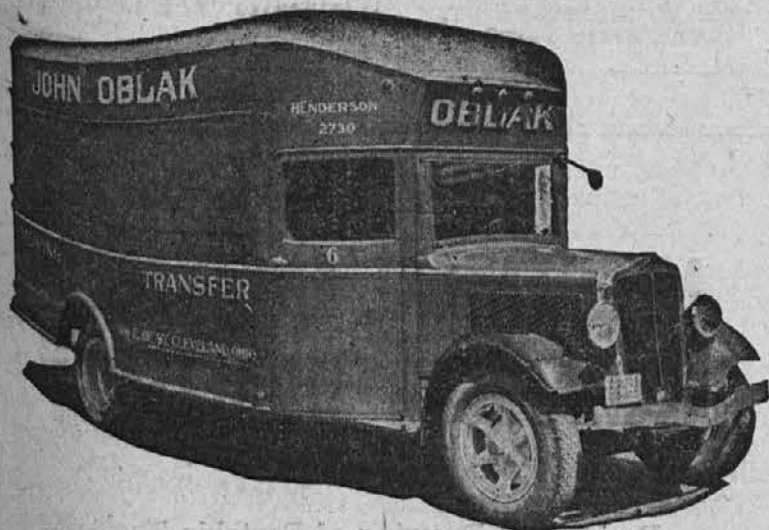
preskrbi

Janko N. Rogelj

6208 SCHADE AVENUE

Pokličite:

ENDicott 1-0718

OBLAK MOVER

Se priporoča, da ga pokličete vsak čas, podnevi ali ponoči. Delo garantirano in hitra postrežba. Obrnite se z vsem zaupanjem na vašega starega znanca

John Oblaka

1146 East 61st St. - HENDERSON 1-2730

FINO 100% VOLNENO BLAGO

Vsled pomanjkanja obleke v Jugoslaviji, smo sestavili posebne asortirane pakete z blagom najbolje kakovosti 100% avstralske volne za obleke in zimske suknje, ženske obleke in zimske suknje, kompletno z taffeta blagom za podlogo, vmesno podlogo, gumbi, iglami, sukan- cem in drugimi potrebinami.

Barve: navadno in pisano blago v črni—temno plavi—rjavi—zeleni—sivi in drugih.

VSE VOLNENO BLAGO ZA MOŠKE OBLEKE

Prve vrste \$32.50

Izredne kakovosti \$42.50

VSE VOLNENO BLAGO ZA MOŠKE ZIMSKE SUKNJE

Prve vrste \$32.50

Izredne kakovosti \$43.50

VSE VOLNENO BLAGO ZA ŽENSKO OBLEKE

Prve vrste \$18.00

Izredne kakovosti \$21.50

VSE VOLNENO BLAGO ZA ŽENSKO ZIMSKE SUKNJE

Prve vrste \$28.50

Izredne kakovosti \$36.50

Cene vključujejo stroške dostave in zavarovalnine do najbližje poštne postaje prejemnika.

Ako plačate v kanadskem denarju, prosimo dodajte 8% k našim cenam.

Prosimo označite popolno ime in popolni poštni naslov prejemnika.

Pošljite vašo naročilo z čekom ali Money orderom na:

EXPRESS GIFT PARCEL SERVICE

55 WEST 42nd STREET

NEW YORK 18, N. Y.

HOT WATER

Kolikor vroče vode hočete, kadar jo hočete, na budžetu od \$97.59 in naprej poleg instalacije

BUDGET

GAS FIRED WATER HEATER

AMERICAN-Standard

Avtomatični PLINSKI vodni gre- lec, varčen na gorivo, nudi ved- dne dovoljšnjo in zanesljivo zalogo vroče vode.

LAHKI POGOJI

Kupite ga sedaj in poslužite se našega načrta za lahko odpla- čevanje.

W. F. HANN & SONS

15505 Euclid Ave.

MU 1-4200

Ust. 1907

BELI DVOR

MLADINSKI ROMAN

SPISAL

GUSTAV ŠILIH

Predstavnik: Dr. Miloš Vauhnik

(Nadaljevanje)

Tako se je prelepi majniški dan končal z žalostjo, ali Lovreku se je zdelo, da mu je nekako odleglo, ker je mogel zabrusiti svojemu strahovalcu nekaj bridkih resnic v brk, hkrati pa je bil vesel, da je ostal otrokoma v spominu kot mučenik in junak, ki se ne prestraši niti takšnega robavsca, kakor je stari Hojan.

Zvečer se vseeno ni upal v njegovo bližino in tudi naslednje dni se mu je umikal ali bolj rečeno, izogibal, kajti stari Hojan je pustil pri miru. Toliko bolj so pestili Lovreka njegovi sinovi, naj jim pove, kaj je bilo med njima. Deček pa je rajši molčal, in nemara si je z molkom odkupil pozabo, kajti čez teden dni je govoril stari Hojan kakor prej, seveda kratko in osorno, ali niti z besedo niti z dejanjem ni nikoli omenil neporavnane računa majniške nedelje.

VII.

Z rastočim poletjem je poganj mladi pastir svojo čredo vedno dalje od naselja, vedno višje na frate in goličave, razmetane po Smodivniku, in se od dne do dne pomikal v globljo samotno, ki mu je bila sprva radi polne nemotenosti in samostojnosti nad vse mikavna in ljuba, ki pa mu je postajala bolj in bolj mučna. To ni bilo čudno. Njegova mlada duša je hrepnela po razumevanju in ljubezni ter, je čedalje težje občutila svojo osamelost. Dan za dnem je poležaval na tratah, gledajočih v dolino, s koprnečimi pogledi spremljal jadri polet belih oblakov, ki jih je gonil veter po visokem nebu in jim na prečudne načine spreminjal podobo, dan za dnem je sanjal o srečnem dnevu, ki

ga povede s teh hribov, in dan za dnem zavidal ptice, ki so v veseli svobodi frkale z drevesa na drevo, z vrha na vrh.

Nerazumljiva čustva so mu polnila prsi, vendar si svojega stanja ni znal razložiti. Imel je vse preveč časa, ki letos ni vedel, kaj bi z njim počel, ker mu notranji nemir ni dopuščal, da bi se bil pogledil bodisi v obdajajočo ga prirodo, bodisi v kako delo. Radi tega se je izgubljal v neplodnem sanjarjenju in snovanju nemo-gočih načrtov, hkrati pa je nekako izgubljal samega sebe. Pogosto se mu je zdelo, da polzi počasi, toda nezadržano nekam v brezdanj. In kar je bilo najslabše; niti ga ni bilo te misli, strah niti ni čutil volje, da bi se bil ustavljal grozečemu izmikanju od samega sebe. Ležal je na soncu in se predajal svojim čustvom, ki so se zapletala v mrežo neumljivih razpoloženj.

Takšnega ga je našel učitelj Urbančič, ki se je bil nekega poletnega dne nepričakovano pojavil pred stropniškim pastirjem, zleknejenim na travi, visoko pod Smodivnikom, v bližini grmečega slapu, nad čigar vihrajočo grivo se je kadila belkasta, iz tisočeri kapljic stkana meglica.

"No, tebi se pač ne godi slabo," se je nasmejal učitelj v pozdrav, ali se takoj zresnil, ko je opazil vlažno svetlikanje v dečkovih očeh.

Ves tisti dan sta prebila v živahnem razgovoru in to je bilo dobro, zakaj Lovrek je bil poln hrepenenja po dobrem človeku in prijazni besedi. Svojega bivšega učitelja se je razveselil kot odrešenika. Voljno se mu je odkril in še boljše sprejel ponujano

krempo prijateljsko roko, ki je bil vprav takrat potreben kakor žejna žival osvežujoče vode. Učitelj ni prišel slučajno na Stropnico, marveč z dobro misljenim načrtom, ki ga je polagoma razvijal pred dečkom.

"Polonica in Janez sta bila pri meni," je dejal kmalu po svojem prihodu. "Po njunem pripovedovanju živi v pravcatem peklu. No, tako hudo ni, kakor vidim, vendar bi rad slišal istino od tebe samega."

"Poleti mi ni slabo," je odvrnil Lovrek. "Drugega pa..."

"Povej mi natanko, kako živiš!" ga je vzbudil Urbančič, "toda brez pretiravanja, ako ti je mogoče!"

Deček se je zares potrudil ter je narisal svoje dosedanje doživljanje kolikor mogoče neosebno, ali vključno temu je zvenela njegova povest kakor obtožnica, ob kateri se je bolj in bolj razvnel. Ko je končal, je nastopil kratek premolk, med katerim je upiral Lovrek nekako pričakujoče svoje poglede na učitelja, ki je molče kadil in spuščal sivkaste oblake dima iz ust.

"Ti, Lovrek," je povzel čez nekaj časa, "pripisuješ menda vso krivdo Hojanovim, zlasti staremu gospodarju... Kaj pa sam, sam nisi nič, prav nič kriv?"

In na njegov začuden pogled je pojasnil: "Podoba je, da se sploh nisi potrudil približati ali se prilagoditi novim prilikam in novim ljudem. Veš, Lovrek moj, ljudje smo prisiljeni živeti skupaj, čeprav si nismo vedno všeč. Zato moramo opazovati, iz katerih nagibov poteka dejanja tistih, s katerimi nas je usoda povezala. Vidiš, Lovrek, če poznaš nagibe, razumeš, zakaj je neki človek takšen in ne drugačen. Pravičnejše ga presojaš, a tudi samega sebe si ogledaš natančneje ter se ne poskušaš prevarati. Ali si se, na primer, že zdaj vprašal, odkod Hojanova skopost?"

Lovrek je z upornimi očmi odkimal, ali učitelj se ni zmenil za njegovo hudovanje, marveč vneto nadaljeval: "Vidiš, mene je zanimalo, pa sem povprašal—preden sem stopil k tebi—pri mnogih ljudeh, to se pravi, pri tistih, ki ga poznajo od mladih nog. Ali veš, kaj sem izvedel? Da je prevzel kot mlad gospodar zelo zadolženo posestvo, ki ga je sililo k štedenju... Da je imel polno hišo dece, ki jo je bilo treba nasititi, mnogo nesreče, več slabih nego dobrih letin... In ker se je reveža vse izogibalo, a v žilah se mu je pretakala ošabna Gradnikova kri—ne zameri, ali tako je,—je bil v svoji samoti navezan docela nase. In zares, z lastno močjo se je dvignil, tako da je danes imovit posestnik. Toda bolj ko se je v dolgi vrsti let boril s siromaštvom in se radi tega čutil sleherne potratnosti, bolj je z nastopajočo starostjo pozabil na prvotni namen svojega štedenja, bolj in bolj se je pogrezal v grdo strast—v skopost, ki ne greni življenja samo tebi, marveč vsej družini. Kaj praviš k moji razlagi?"

"Včasih sem že razmišljal o tem, ali vaša misel mi je nova. Menda bo že tako. Zakaj pa je poleg skoposti vedno tako neprijazen?"

"Hm, to je pogosto splošna lastnost našega preprostega človeka. Včasih je robat, čeprav bi te najrajši objel ali se od ginjenosti razjokal. No, Hojan menda s svojo osornostjo odbija napade na svojo dobro napolnjeno denarnico, za katero se nedvomno bolj boji kakor za svoje oko."

"Saj res. Lastnim otrokom ničesar ne privoščim."

"Pustiva, Lovrek, zdaj Hojana in Hojanove pri miru, kajti prej ali slej se gotovo povrne na Gradišče. Hotel sem te samo opozoriti, da se potrudiš spoznati ljudi okrog sebe ter se jim ne odmikaš s prezirno odlojenostjo. Marsikaj boš bolje prenesel, marsikaj laže odpustil in pozabil. Vedi, da s svojo zagrenjenostjo najhujše škoduješ samemu sebi."

Lovrek je skomizgnil z rame, ali učitelj se je samo dobrovoljno nasmehnil.

"Vem, kaj si misliš! Da je lahko govoriti in krmiti druge z dobrimi nasveti... Ne, ne, Lovrek, radi tega nisem prišel na Stropnico, to sem ti povedal samo mimogrede kot odgovor na tvoje pripovedovanje. Nekaj po vsej drugemu me je danes privelo k tebi. Ali ti ni žal, ko ti minevajo leta? Naučiš se nič, pozabiš pa še to, kar že znaš..."

Dečku se je zmračil obraz.

"Za stropniškega pastirja sem dober. Kdo mi tudi kaj pove? Kvečjemu krave in voli... Ljudje me rajši obkladajo s psokami..."

Učitelj je molče izvlekel iz svojega nahrbtnika večji štirioglati

zavoj, prevezan s trdnim motivom, in ga ponudil Lovreku.

"Tu notri je tvoj učitelj!"

"Knjige!" se je razveselil Lovrek, ko je bil obtipal vsebino zavoja.

"Tako sem si mislil, dragi moj! O sadjarstvu in vrtnarstvu veš že marsikaj, ali zdaj nimaš nikake prilike, da bi se ukvarjal z njim. Samo čitanje ne zaleže mnogo. Toda nekoč boš nemara vendarle gospodar na Belem dvoru, ali ne? Saj menda nisi pozabil, kaj si obljubil svojemu očetu?"

"O ne," je zašepetal deček in z bolnim čustvom prisluhnil učiteljevim resnim besedam.

(Dalje prihodnjič)

RAZŠIRJENO SADJE

Vsi, ki smo se priselili v to deželo iz Evrope, poznamo češplje in slive. Znanstveniki so mnenja, da so bile evropske češplje in slive zanešene v Evropo iz zapadne Azije. Posebno važen je pridelek sliv na Balkanu, od koder se jih mnogo izvažava v druge dežele; dobro znana je tudi slivovica, iz sliv napravljeno žganje. Iz Evrope so bile zanešene češplje in slive tudi v Ameriko; v največji množini se te vrste slive gojijo v naših paci-

fičnih državah. Tja so prišle tudi slive iz Japonske, katerih prvotna domovina je pa najbrž Kitajska.

Sloveči rastlinski "čarovnik" Luther Burbank je vzgojil mnogo dobrih vrst iz teh orientalskih sliv, deloma tudi s križanjem z drugimi vrstami. V Ameriki pa so že pred prihodom belcev rastle in še zdaj rasto domače slive mnogih vrst. Najti jih je skoro preko vsega kontinenta. Ker so zelo odporne proti vremenskim neprilikam, nekatere izboljšane vrste teh domačih sliv gojijo v naših severnih državah, kjer je podnebje za evropske in orientalske slive premrzlo.

—NOVA DOBA

FILM—ŠOLSKI UČBENIK BODOČNOSTI

Posvetovalni svet za vzgojo na Škotskem je izglasoval resolucijo, ki določa naj filmi nadomestijo šolske učbenike pri pouku nekaterih predmetov. Šolam je naročeno, naj si nabavijo potrebne projekcijske aparate. Poleg tega naj bi začeli tudi s praktičnimi tečaji, v katerih bi poučevali uporabo projektorjev.

HIŠA NAPRODAJ

Na 955 E. 78 St., od St. Clair Ave. Hiša za 4 družine; 2, 3, 4 in 5 sob. Vpraša se pri lastniku, ki živi zadaj.

IŠČE SE STANOVANJE

Slovenska družina odraslih oseb išče stanovanje s 4 ali 5 sobami v okolici St. Clair Ave.

Pokličite kadarkoli

HE 1-7066 ali EN 1-8771

Zastopniki "Enakopravnosti"

Za st. clairsko okrožje:

JOHN RENKO

1016 East 76th Street

UT 1-6888

Za collinwoodsko in euclidsko okrožje:

JOHN STEBLAJ

26851 Oriole Avenue

REdwood 1-4457

Za newburško okrožje:

FRANK RENKO

11101 Revere Avenue

Diamond 1-8029

Chicago, Ill.

HELP WANTED MALE

IMMEDIATE OPENING

Beverage Driver Salesman

A Job for Ambitious Men.

ESTABLISHED TERRITORY

AGE 25 - 45

Good Working Conditions.

Excellent earnings. Salary plus Commission. Come in today.

See HAL JULIUS, 8 to 11 a. m.

Cott Bottling Co. of Illinois

3030 W. FILLMORE ST.

VAn Buren 6-3900

HELP WANTED MALE

ATTENTION!

MECHANICAL ENGINEERS MECHANICAL DRAFTSMEN

For the

Design and Drawing of Portable Tools

Can use men with limited training.

Steady employment in modern air conditioned office.

Independent Pneumatic Tool Co.

Write, see or call MR. M. J. SCHULTZ

753 Claim St., Aurora, Ill.

AURora 2-7601

ZOPET PREŠAMO!

Tudi letos vam lahko postrežemo z dobrim moštom iz Ohio — Delaware — Concord in Niagara grozdja.

Imamo tudi nove sode (charcoal) vseh vrst. Zmerne cene.

Točna in zadovoljiva postrežba.

A. BARAGA WINERY

15322 WATERLOO RD.

IV 1-5230

NAJBOLJŠE

GROZDJE IN FIN MOŠT

Vsem starim in novim odjemalcem sporočamo, da bomo tudi letos postregli z najboljšim grozdom in moštom. Lahko dobite mešano iz Kalifornije ali pa samo ohjsko.

Posebno opozarjamo, da si letos boste lahko nabavili ohjsko grozdje in mošt samo še dva tedna—torej ne čakajte, naročite takoj!

Imamo nove (charcoal) sode po 5 galonov in do 50 galonov od žganja. Pripeljemo na dom. Cene so zmerne. Če želite, imamo vedno v zalogi dobra stara vina, kot belo, rdeče, catawba, ohjska, itd. Se priporočamo za obisk.

NOTTINGHAM WINERY

17721 WATERLOO ROAD

POKLIČITE po telefonu: IV 1-2724

Don't gamble with fire—the odds are against you!

To dodge disaster drop the notion That you can swim across the ocean

Are some of your Series E Government Bonds maturing this month?

Now they can earn more money for you!

New law provides 10 more interest-earning years for your Series E Bonds... and you need not do a thing!

Are you one of those smart and patriotic Americans who began an automatic saving program with Series E Government Bonds in 1941? Then you're one of the lucky people who can profit by a new law now!

A bill recently passed by Congress now makes it possible for your United States Defense Bonds to continue earning interest ten years longer than was originally planned.

For example, a Series E Bond which cost you \$18.75 in 1941 will pay you \$25 in 1951. But if you hold that bond ten extra years, until 1961, it will pay you \$33.33, an average interest of 2.9% compounded annually. You get similar increases on Series E Bonds of every denomination.

And there is nothing for you, as a bond holder, to do. You need not exchange the bonds you have. You need not sign any paper, fill out any form. You simply keep your bonds as you have been keeping them.

You may still redeem any Series E Bond at any time after you've owned it for sixty days. But unless you really need the cash you're much better off to hold your bonds. For United States Defense Bonds are as safe as America itself.

When you buy your bonds regularly and hold them, they are steadily building a sum big enough to buy something really worth while—a home, a business, a retirement fund, an education for your children.

And bonds are safer than cash! If you lose or accidentally destroy cash it's gone for good. But when you have your cash in United States Defense Bonds, the U. S. Treasury will replace lost or destroyed bonds at no cost or loss to you.

So if some of your bonds are coming due, take advantage of this new offer of your government—just sit back and let them go on making money. Meanwhile keep adding to your savings by buying more U. S. Defense Bonds regularly—through the Payroll Savings Plan where you work or the Bond-A-Month Plan where you bank.

If you want to be paid your interest as current income—

The new law also allows you to exchange your Series E Bonds, in blocks of \$500 or more, for Special Series G Bonds which pay interest semiannually at the rate of 2½% per year. For full details, ask at any Federal Reserve Bank.

Look how your maturing bonds go on earning under the new law!			
(This table shows \$25, \$50, and \$100 bonds as examples of how ALL Series E Bonds grow.)			
Original maturity (or face) value.....	\$25.00	\$50.00	\$100.00
Issue price.....	18.75	37.50	75.00
Period after issue date.....	Redemption values during each year		
11 years.....	\$25.31	\$50.62	\$101.25
12 years.....	25.94	51.87	103.75
13 years.....	26.56	53.12	106.25
14 years.....	27.19	54.37	108.75
15 years.....	27.81	55.62	111.25
16 years.....	28.44	56.87	113.75
17 years.....	29.06	58.12	116.25
18 years.....	30.00	60.00	120.00
19 years.....	31.33	62.67	125.33
20 years.....	32.67	65.33	130.67
Extended maturity value (20 years from issue date).....	33.33	66.67	133.33

Buy U. S. Defense Bonds today—Now they earn interest 10 years longer!

The U. S. Government does not pay for this advertising. The Treasury Department thanks, for their patriotic donation, the Advertising Council and

ENAKOPRAVNOST